

GERİ KAZANIM KATILIM PAYI BEYANNAME (GEKAP)

31.12.2019 tarih, 30995 (4. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik yayımlandı ve 01.01.2020 tarihinde yürürlüğe girdi.

Bu yönetmelik ile birlikte Çevre Kanunu’nun Ek-1’inde yer alan ürün/eşya/malzemelerden:

Poşetler için Satış Noktaları
Diğer ürün/eşya/malzemeler için Piyasaya Sürenler veya İthalatçılar

Tarafından geri kazanım katılım paylarının belirlenerek beyan edilmesi, tahsilatı ve izlenmesine ilişkin idari ve teknik, usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar bakanlığın web sayfasında ayrıca yayımlanmıştır. [Buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Bilgi Çevre olarak deneyimli kadromuz ile sizlere GEKAP Beyannameleri ve diğer çevre konularında destek olmaktan memnuniyet duyarız.

Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın yayınladığı GEKAP beyannameleri hakkındaki duyurusu için [tıklayınız](#).

Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın yayınladığı beyan ve ödemelere ilişkin açıklamaları için [tıklayınız](#).

Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP) Nedir?

2872 sayılı Çevre Kanunu’nun Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürün/eşya/malzemelerin ithal edilmesi / yurt içinde piyasaya arz edilmesi ile oluşan beyan ve ödeme yükümlülüğüdür.

Kimler Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP) Beyannamesi verir?

Çevre Kanunu’nun Ek-1 listesinde yer alan ürün/eşya/malzemeleri yurt içinde piyasaya arz edenler (piyasaya sürenler) ve/veya ithal (ithalatçılar) edenler Geri Kazanım Katılım Payı beyannamesi vererek ödemesini gerçekleştirir.

Piyasaya süren: Bir ürün/eşya/malzemeyi tedarik ederek veya üreterek kendi adı/ticari markasını kullanarak piyasaya arzını sağlayan gerçek/tüzel kişilerdir.

İthalatçı: Bir ürün/eşya/malzemeyi kendi nam ve hesabına millileştirerek serbest dolaşıma sokulmak sureti ile ithal eden gerçek/ tüzel kişilerdir.

Tedarikçi: Bir ürün/eşya/malzemeyi başkası adına temin eden/üreten gerçek/tüzel kişilerdir.

Satış Noktaları: ambalajsız ürünlerin ambalajlanarak piyasaya arz edilmesini sağlayan veya ambalajlama işlemini yapan gerçek ve tüzel kişilerdir. Satış noktaları kendi adı ve/veya ticari markasıyla satışa sundukları ambalajlı ürünler için piyasaya süren konumunda yer alır.

Geri Kazanım Katılım Payında (GEKAP) Görev Dağılımları Nasıl Olmalıdır?

Piyasaya Sürenler/İthalatçılar ve Satış Noktaları, GEKAP uygulamasına tabi ürün ve eşyaların tespitinden, beyana esas miktarların belirlenmesinden ve GEKAP kapsamında yapılacak tüm bildirim ve beyanları vermekle sorumludur.

Makbuz, fatura, irsaliye vb. belgelerin kayıtlarından, genel muhasebe ile ilgili işlemlerin mevzuata ve muhasebe usul/yönetmeliklerine uygun olarak yerine getirilmesinde ve beyana esas miktarların *yetkili vergi dairesine* elektronik ortamda bildirilmesinde **Muhasebe Sorumlusu** görevlidir.

Çevre Görevlisi,

- Piyasaya Sürenler/İthalatçılar ve Satış Noktalarının GEKAP kapsamına tabi ürün/eşya/malzemelerin tespit edilmesini,
- Tespit edilen ürün/eşya/malzemelerin beyana esas miktarların muhasebe sorumlusunca belirlenmesini,
- Çevre mevzuatı kapsamındaki bildirimlerinin belirtilen formatta, zamanında ve eksiksiz hazırlanarak ilgili yerlere sunulmasını,
- Bildirimleri ve beyannameleri kontrol etmek, izlemek ve onaylamakla yükümlüdür.

Bilgi Çevre olarak GEKAP Beyannamelerinizin yapılması ve çevre ile ilgili diğer hususlarda sizlere destek olmaya hazırız.

*Ödeyeceği geri kazanım katılım payı miktarı 50.000 TL'den fazla ürün/eşya/malzeme piyasaya süren işletmeler ile çevre görevlisi (sürekli istihdam eden, çevre danışmanlık hizmeti alan, çevre yönetim birimi kurmuş vb.) bulunduran işletmelerin beyanname ve bildirimleri "**Çevre Görevlisi**" tarafından incelenerek onaylanır.*

Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP) Beyannamesi Başvurusu Nereye Yapılır?

GEKAP beyannameleri ile ilgili usul ve esasların belirlenmesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın görüşü alınmış ve **Hazine ve Maliye Bakanlığı** yetkili kılınmıştır. GEKAP beyannameleri *yetkili vergi dairesine* elektronik ortamda gönderilir.

GEKAP beyannamesi verecek olup, gelir/kurumlar vergisi yönünden vergi dairesine bağlı olan işletmeler kendi vergi dairesine, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayan işletmeler ise Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen vergi dairesine beyan edilir.

Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP) Beyannamesi Ne Zaman ve Ne Sıklıkla Yapılır?

Geri Kazanım Katılım Payı Beyannameleri:

- ❖ Kurumlar vergisi mükellefleri için aylık,
- ❖ Diğerleri için üç aylık

Plastik poşetin satış/diğer malzemelerin piyasaya sürüldüğü/ithal edildiği tarih esas alınmaktadır. Beyan dönemini takip eden ayın **son günü saat 23.59'a kadar** yetkili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilir.

İşletmeler (Kurumlar vergisi mükellefleri dışındaki) için beyan dönemleri:

- Birinci dönem; Ocak/Şubat/Mart.
- İkinci dönem; Nisan/Mayıs/Haziran.
- Üçüncü dönem; Temmuz/Ağustos/Eylül.
- Dördüncü dönem; Ekim/Kasım/Aralık.

Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP) Beyanname Nasıl Yapılır?

Gelir İdaresi Başkanlığı İnternet Vergi Dairesi web sayfasında 05.02.2020 tarihinde "Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Kılavuzu" yayımlandı. Kılavuza [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP) Kapsamındaki Ürün/Eşya/Malzeme Nelerdir?

Çevre Kanunu'nun Ek-1 listesinde yer alan ve GEKAP kapsamı dahilindeki ürün/eşya/malzemeler:

- Plastik Poşet
- Akümülatörler

- Piller
- Lastikler
- Madeni Yağlar
- Bitkisel Yağlar
- İlaçlar
- Elektrikli ve Elektronik Eşyalar
- Plastik Ambalajlar
- Metal Ambalajlar
- Kompozit Ambalajlar
- Karton Ambalajlar
- Cam Ambalajlar
- Ahşap Ambalajlar
- İçecek Ambalajları

Geri Kazanım Katılım Payına (GEKAP) Uygulamasına Göre Ambalaj Nedir?

Ambalaj: ürün/eşya /malzemelerin içerisinde bulunduğu, taşındığı, korunduğu, saklandığı veya satışa sunulduğu Çevre Kanunu'nun Ek-1 listesinde yer alıp almamasına, tehlikesiz veya tehlikeli özellikte olup olmamasına bakılmaksızın GEKAP uygulamasına tabiidir.

Ambalaj tanımlama kriterleri:

Kriter 1:

- Başka bir ürünün ayrılmaz parçası değil ise,
- Başka bir ürünün kullanım ömrü süresince, o ürünün içinde bulunması, desteklemesi veya koruması için kullanılması gereklilik arz etmiyorsa,
- Başka bir ürün ve bu ürünün tüm parçalarıyla birlikte kullanılarak, tüketilerek, bertaraf edilmiyor ise ambalaj olarak kabul edilir.

Kriter 2

Satış noktalarında ürün doldurulmak, ürün ambalajlamak, ürün taşımak vb. amaçla kullanılan ürün/eşya/malzemeler ambalaj olarak kabul edilir.

Kriter 3

Ambalajlarda kullanılan yardımcı ve destekleyici bütünlüştük parçalar ile bu ambalajların bileşenleri ambalajın parçası olarak kabul edilir.

Bir ürün üzerine doğrudan asılan/takılan ve ambalaj görevi gören parçalar, o ürünün ayrılmaz bir parçası kabul edilmeyip, ürünün parçalarıyla birlikte kullanılarak, tüketilerek, bertaraf edilmiyor ise ambalaj olarak kabul edilir.

Kullanım Şekillerine Göre Ambalaj Çeşitleri Nelerdir?

Birincil ambalaj/İç Ambalaj/Satış Ambalajı: Ürünün/eşya/malzemelerin kullanıcı/tüketiciye ulaştırılmasındaki en küçük satış birimini oluşturan, ürünler ile doğrudan/kısmen temas halinde olan veya olabilecek ambalajlar ile bu ambalajların orijinal parçalarını (Örn: kapak, mantar, etiket, zımba teli, tıpa vb.) ifade eder.

İkincil Ambalaj/Grup Ambalaj: Satış ambalajlarının birden fazla adetini bir arada tutacak şekilde tasarlanan, üründen ayrılmasıyla birlikte ürünün özelliğinde değişikliğe neden olmayan ambalajlardır.

Üçüncül ambalaj/Nakliye Ambalajı/Dış Ambalaj: satış ambalajlarının/grup ambalajlarının belirli sayıda olacak şekilde taşınması ve depolanması işlemlerini kolaylaştırmak, bu işlemler sırasında da ürünlerin zarar görmesini engellemek amacıyla kullanılan ambalajlardır.

İçecek ambalajı, içeceklerin nihai kullanıcı/tüketicilere ulaştırılması amacıyla en küçük satış birimini oluşturan, içecek ile doğrudan veya kısmen temas halinde ve orijinal parçaları dahil (etiket, kapak, mantar vb.) ambalajlardır.

Hangi Ambalajlara GEKAP ödenir?

Çevre kanununun ek-1 listesinde yer alan ve GEKAP tahsil edilecek ürün/eşya/malzemelerin (sadece lastik, akümülatör, madeni yağ, bitkisel yağ, elektrikli ve elektronik eşya, pil, ilaç) birincil/satış ambalajları için beyanname verilir ancak GEKAP ücreti tahsil edilmez. Ancak GEKAP ödemelerinin bakanlığın belirlediği sürelerde yapılmaması halinde, bu ürünlerin birincil/satış ambalajları için de GEKAP ödeme yükümlülüğü oluşur.

Ayrıca GEKAP 'a tabi olup olmasına bakılmaksızın bu ürünlerin birincil ambalajları dışındaki diğer ambalajlar (ikincil ve üçüncül ambalaj) için geri kazanım katılım payı tahsil edilir.

Geri kazanım katılım payı uygulamasına tabi olmayan ürünlerin (lastik, akümülatör, madeni yağ, bitkisel yağ, elektrikli ve elektronik eşya, pil, ilaç dışında) ambalajlarında birincil ambalaj ve/veya diğer türlerdeki ambalajları için ayırım söz konusu olmayıp bu ürün/eşya/malzemelerin tüm ambalajları için geri kazanım katılım payı uygulanır.

Bitkisel Yağlar için Geri Kazanım Katılım Payı Nasıl Uygulanır?

Çevre Kanunu'nun ek-1 listesinde yer alan bitkisel yağların piyasaya sürülmesi halinde beyan yapılır ve geri kazanım katılım payı tahsil edilir. Bu bitkisel yağların birincil ambalajlarından beyan alınır ancak geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Bitkisel yağların, Çevre Kanun'unun ek-1 listesinde yer alan ürünlerin üretiminde hammadde olarak kullanılması halinde, hammadde olarak tedarik edilen bu ürünlerin üreticisi/ithalatçısı tarafından beyan yapılır, ancak geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Bitkisel yağların GEKAP beyannamesi için ağırlığının hesaplanmasında; ambalaj vb. ağırlıkları (bitkisel yağın içinde olduğu şişe, teneke, kapak vb.) ürün ağırlığına dahil edilmez.

Bitkisel yağların birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları (ikincil ambalaj/grup ambalajı, üçüncül ambalaj/nakliye ambalajı/dış ambalaj vb.) için geri kazanım katılım payı beyanı verilerek ödemesi yapılır. Bu ambalajlar için oluşacak GEKAP hesabında; kullanılan ambalajların tüm bileşenleri ayrı ayrı malzeme cinsine göre (plastik, metal, kâğıt, ahşap vb.) hesaplanır.

Madeni Yağlar için Geri Kazanım Katılım Payı Nasıl Uygulanır?

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından madeni yağ olarak tanımlanan yağlar madeni yağların piyasaya sürülmesi halinde beyan yapılır ve geri kazanım katılım payı tahsil edilir. Ancak denizcilik ve havacılık amaçlı ihrakiye olarak kullanılan madeni yağlar kapsam dışıdır. Bu madeni yağların birincil ambalajlarından beyan alınır ancak geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Madeni yağların, Çevre Kanun'unun ek-1 listesinde yer alan ürünlerin üretiminde hammadde olarak kullanılması halinde, hammadde olarak tedarik edilen bu ürünlerin üreticisi/ithalatçısı tarafından beyan yapılır, ancak geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

GEKAP Yönetmeliği kapsamında madeni yağların araçlarda orijinal eşya/parça olarak kullanılması şartı ile piyasaya arz edilmesi durumunda, piyasaya sürenler tarafından beyan yapılır, ancak bu ürünlerden GEKAP ücreti tahsis edilmez.

Madeni yağların GEKAP beyannamesi için ağırlığının hesaplanmasında; ambalaj vb. ağırlıkları (madeni yağın içinde olduğu teneke, kapak vb.) ürün ağırlığına dahil edilmez.

Madeni yağların birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları (ikincil ambalaj/grup ambalajı, üçüncül ambalaj/nakliye ambalajı/dış ambalaj vb.) için geri kazanım katılım payı

beyanı verilerek ödemesi yapılır. Bu ambalajlar için oluşacak GEKAP hesabında; kullanılan ambalajların tüm bileşenleri ayrı ayrı malzeme cinsine göre (plastik, metal, kâğıt, ahşap vb.) hesaplanır.

Elektrikli ve Elektronik Eşyalar için Geri Kazanım Katılım Payı Nasıl Uygulanır?

Geri kazanım katılım payı alınması işlemi bitmiş (nihai) ürünlere uygulanır.

Çevre Kanunu'nun ek-1 listesinde yer alan elektrikli ve elektronik eşyaların piyasaya sürülmesi halinde beyan yapılır ve geri kazanım katılım payı tahsil edilir. Bu elektrikli ve elektronik eşyaların birincil ambalajlarından beyan alınır ancak geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

Elektrikli ve elektronik eşyaların birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları (ikincil ambalaj/grup ambalajı, üçüncül ambalaj/nakliye ambalajı/dış ambalaj vb.) için geri kazanım katılım payı beyanı verilerek ödemesi yapılmalıdır. Bu ambalajlar için oluşacak geri kazanım katılım paylarının hesabında; ambalajların tüm bileşenleri malzeme cinsine göre (plastik, metal, kâğıt, ahşap vb.) ayrı ayrı Çevre Kanunu'nun ek-1 sayılı listesi üzerinden değerlendirilerek hesaplanır.

GEKAP Yönetmeliği kapsamındaki "elektrikli ve elektronik eşya" olarak değerlendirilen eşyalar:

- Televizyon / Monitör
- Bilişim telekomünikasyon ekipmanları
- Aydınlatma ekipmanları
- Küçük ev aletleri ve diğerleri
- Beyaz eşyalar
- Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları

GEKAP Yönetmeliği kapsamındaki "elektrikli ve elektronik eşya" olarak değerlendirilmeyen eşyalar:

- Büyük ölçekli sabit endüstriyel aletler
(Takım tezgâhları, kâğıt makineleri, baskı makineleri, paketleme makineleri, tekstil makineleri, endüstriyel robotlar vb.)
- Büyük ölçekli sabit endüstriyel aletler
(Profesyonelleri tarafından mekanlar için özel olarak tasarlanarak projesine göre kurulumu yapılan büyük ölçekteki aydınlatma ekipmanları, endüstriyel imalat tesislerindeki sabit ekipmanlar vb.)

- Temel (birincil) işlevini yerine getirmesi için birincil enerji kaynağı olarak elektrik akımına veya elektromanyetik alana bağımlı olması gerekmeyen bu akım ve alanların yalnızca destek fonksiyonlarının yerine getirilmesi için kullanıldığı ürünler başka bir ifade ile elektrik akımı veya elektromanyetik alan ile bağlantısı kesildiğinde temel işlevini yerine getirebilen eşyalar.
(Gazlı ocaklar, gazlı şofben vb.)

Ürünle birlikte satış ambalajında yer alan, kılavuzlar ile elektrikli/elektronik olmayan aksesuarların ağırlığı ürün ağırlığına dahil edilmemektedir.

Elektrikli ve elektronik eşyanın talimatında açıklandığı şekilde çalışması için elektrikli olmayan ögeye ihtiyaç duyuluyor ise, bu bir aksesuar tanımlanmamakta olup, ürünün ağırlığına dahil edilir.

İlaçlar için Geri Kazanım Katılım Payı Nasıl Uygulanır?

GEKAP Yönetmeliğinde ilaç tanımı kapsamında yer alan beşerî ilaçlar, veteriner ilaçları ve zirai ilaçların piyasaya arzında, geri kazanım katılım payı uygulanır.

Geri kazanım katılım payına ilişkin yönetmelikte tanımlanan ilaçların birincil ambalajları (cam şişe, kapak, karton kutu, plastik, film, etiket, ölçek kaşığı/kabı, prospektüs vb.) bir bütün olarak değerlendirilmekte ve birincil ambalajları için ayrıca GEKAP ücreti tahsil edilmemektedir.

İlaçların birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları (ikincil ambalaj/grup ambalajı, üçüncül ambalaj/nakliye ambalajı/dış ambalaj vb.) için geri kazanım katılım payı beyanı verilerek ödemesi yapılır. Bu ambalajlar için oluşacak GEKAP hesabında; kullanılan ambalajların tüm bileşenleri ayrı ayrı malzeme cinsine göre (plastik, metal, kâğıt, ahşap vb.) hesaplanır.

Piller ve Akümülatörler için Geri Kazanım Katılım Payı Nasıl Uygulanır?

GEKAP Yönetmeliği kapsamındaki “pil ve akümülatör” olarak değerlendirilen eşyalar:

- Akümülatör (Kurşun asitli olanlar)
- Akümülatör (Nikel kadmiyumlu olanlar)
- Akümülatör (Diğerleri)
- Çinko karbon piller
- Alkali silindirik piller
- Alkali düğme piller
- Düğme piller çinko-hava ve gümüş oksitli

- Lityum düğme piller
- Lityum silindirik şarjlı ve primer pil çeşitleri (araç bataryaları hariç)
- Otomotiv pilleri (kurşun içerenler hariç)
- Diğer şarjlı piller

GEKAP Yönetmeliği kapsamında pil ve akümülatörlerin araçlarda orijinal eşya/parça olarak kullanılması şartı ile piyasaya arz edilmesi durumunda, piyasaya sürenler tarafından beyan yapılır, ancak bu ürünlerden GEKAP ücreti tahsis edilmez.

Lastikler için Geri Kazanım Katılım Payı Nasıl Uygulanır?

Çevre kanunun ek-1 sayılı listesinde belirtilen aşağıda yer alan lastikler GEKAP uygulamasında tabiidir.

Lastik (Binek Araç)	<ul style="list-style-type: none">→ Otomobil (hususî ve ticarî)→ Hafif ticarî→ Panel Van→ Minibüs→ Arazi Taşıtı→ Karavan→ Motosiklet→ Forklift (Şişme)→ Traktör ön lastikleri ve römorkleri
Lastik (Otobüs, Kamyon, Kamyonet, Yükleyici ve Kazıcı Lastikleri ve Diğerleri)	<ul style="list-style-type: none">→ Yükleyici→ Kazıcı→ Traktör ana lastikleri→ Romörk (traktör römorkları hariç)→ Kamyon (özel maksatlı kamyonlar dahil)→ Kamyonet→ Tır→ Zırhlı taşıt→ Biçerdöver→ Diğerleri
Lastik (İş Makinası Lastikleri)	<ul style="list-style-type: none">→ Dozer→ Ekskavatör→ Greyder→ Seyyar vinç→ Beton pompası→ Konkasör

Dolgu Lastikleri	→ Forklift → Özel maksatlı dolgu lastikli araçlar
------------------	--

GEKAP Yönetmeliği kapsamında lastiklerin araçlarda orijinal eşya/parça olarak kullanılması şartı ile piyasaya arz edilmesi durumunda, piyasaya sürenler tarafından beyan yapılır, ancak bu ürünlerden GEKAP ücreti tahsis edilmez.

Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesini vermekle yükümlü olan piyasa süren/ithalatçılar, beyan döneminde 2872 sayılı Çevre Kanunu Ek-1 sayılı listesinde yer alan ürün/eşya/malzeme piyasaya sürmemiş/ithal etmemiş ise ne yapılmalı?

GEKAP Beyannamesi vermekle yükümlü olup, beyan dönemi içerisinde plastik poşet satışı veya diğer ürünlerin piyasaya arzını/ithalatını yapmamış işletmeler, beyan edilecek ürün/eşya/malzemesi olmasa dahi beyannamenin “*Beyan edilecek geri kazanım katılım payı bulunmamaktadır*” seçeneğini işaretleyerek yetkili vergi dairesine elektronik ortamda gönderilir.

Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP) Kapsamında Cezalar Nelerdir?

Geri Kazanım Katılım Payı beyannamesini zamanında, eksiksiz, doğru vermeyen işletmelere 2872 Sayılı Çevre Kanunu kapsamında cezai işlem uygulanır.

2020 yılında uygulanacak ceza miktarları aşağıdadır.

- GEKAP ücretini ödemediği tespit edilen işletmelere GEKAP tutarının **%20 fazlası kadar idari para cezası verilir.**
- Kanuna aykırı olarak depozito uygulamadan piyasaya sürülen ambalajlara ton başına başına **151,67 TL idari para cezası verilir.**
- Kanuna aykırı olarak plastik poşetleri ücretsiz veren satış noktalarına, satış alanının (depo hariç) her metrekaresi için **15,16 TL idari para cezası verilir.**
- Yanlış beyanname verenler **altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaktadır.**
- Bildirim ve bilgi verme yükümlülüğünü yerine getirmeyen işletmelere **22.109 TL idarî para cezası verilir.**

